

## Regeringens proposition

1981/82:145

om ändrat huvudmannskap för akademiska sjukhuset i Uppsala,  
m. m.

beslutad den 24 februari 1982.

Regeringen föreslår riksdagen att antaga de förslag som har upptagits i bifogade utdrag av regeringsprotokoll.

På regeringens vägnar

THORBJÖRN FÄLLDIN

KARIN AHRLAND

### Propositionens huvudsakliga innehåll

I propositionen föreslås att riksdagen skall bemyndiga regeringen att godkänna en uppgörelse som innebär att Uppsala läns landstingskommun den 1 januari 1983 tar över huvudmannskapet för akademiska sjukhuset i Uppsala från staten. För sjukhuset skall fr. o. m. år 1983 gälla samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus.

I propositionen föreslås också att riksdagen skall bemyndiga regeringen att ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av en överenskommelse, som har träffats med företrädare för huvudmännen för de kommunala undervisningssjukhusen om fortsatt samarbete under år 1982 angående läkarutbildning och forskning. Karolinska sjukhuset ingår bland dessa sjukhus fr. o. m. den 1 januari 1982.

Vidare föreslås att riksdagen för budgetåret 1982/83 under femte huvudtiteln anvisar ett nytt förslagsanslag av 89,5 milj. kr. till akademiska sjukhuset i Uppsala för bestridande enligt uppgörelsen av statens andel av kostnaderna för verksamheten vid sjukhuset under första hälften av budgetåret.

För budgetåret 1982/83 föreslås vidare att riksdagen under femte huvudtiteln anvisar ett förslagsanslag av 945 milj. kr. för bidrag till kommunala undervisningssjukhus samt under nionde huvudtiteln anslag, som innebär att för utbildning för vårdyrken anvisas ytterligare 10 828 000 milj. kr. och för medicinska fakulteterna ytterligare 6 700 000 milj. kr. under anslagsposterna för karolinska institutet och universitetet i Uppsala.

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid regeringssammanträde  
1982-02-24

**Närvarande:** statsministern Fälldin, ordförande, och statsråden Ullsten, Wikström, Friggebo, Dahlgren, Åsling, Söder, Johansson, Wirtén, Andersson, Boo, Petri, Eliasson, Gustafsson, Elmstedt, Tillander, Ahrland, Molin.

**Föredragande:** statsråden Ahrland och Wikström

**Proposition om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala, m. m.**

---

Statsråden Ahrland och Wikström anmäler sina förslag. Anförandena redovisas i underprotokollen för social- resp. utbildningsdepartementet.

Statsrådet Ahrland hemställer att regeringen i en proposition föreslår riksdagen att antaga de förslag, som hon och statsrådet Wikström har lagt fram.

---

Regeringen ansluter sig till föredragandenas överväganden och beslutar att genom proposition föreslå riksdagen att antaga de förslag, som föredragandena har lagt fram.

Regeringen beslutar att de anförenden och förslag, som redovisas i underprotokollen, skall bifogas propositionen som bilagorna 1 och 2.

**Bilaga 1**

SOCIALDEPARTEMENTET

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid regeringssammanträde  
1982-02-24

**Föredragande:** statsrådet Ahrland

**Anmälan till proposition om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala, m. m.**

---

I prop. 1981/82:100 (bil. 8) har regeringen föreslagit riksdagen att, i avvaktan på särskild proposition i ämnet, för budgetåret 1982/83 beräkna följande anslag, nämligen

till Akademiska sjukhuset i Uppsala: Avlöningar till läkare ett förslagsanslag av 133 520 000 kr.,

till Akademiska sjukhuset i Uppsala: Driftkostnader ett förslagsanslag av 36 091 000 kr.,

till Akademiska sjukhuset i Uppsala: Utrustning ett reservationsanslag av 2 746 000 kr.,

till Akademiska sjukhuset i Uppsala: Byggnadsinvesteringar ett reservationsanslag av 15 000 000 kr.,

samt till Bidrag till kommunala undervisningssjukhus ett förslagsanslag av 835 000 000 kr.

Jag anhåller att nu få ta upp dessa anslagsfrågor. Jag tar emellertid först upp frågan om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

**1 Ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala**

Statens förhandlingsnämnd (SFN) har lämnat över protokoll, fört vid förhandlingar den 8 december 1981 mellan SFN och företrädare för Uppsala läns landstingskommun (ULL) om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala. Till protokollet är fogade följande bilagor.

1. Avtal om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.
2. Avtal om överlåtelse av fast egendom i Uppsala.
3. Avtal om ekonomisk slutreglering m.m. i samband med ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

Vad som överenskommit gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av ULL genom beslut som vinner laga kraft.

SFN:s skrivelse, protokollet och avtalen bör fogas till propositionen som *bilaga 1.1*.

Akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) har byggts upp under statligt huvudmannaskap i samarbete mellan universitetet i Uppsala och ULL. Samarbetet har reglerats i avtal som närmare redovisas i SFN:s skrivelse.

I samband med 1960 års regionsjukvårdsreform (prop. 1960:159, SU 189, rskr 381) aktualiserades frågan om staten inte borde avhända sig huvudmannaskapet för UAS. Som framgår av SFN:s skrivelse har huvudmannaskapsfrågan sedan dess tagits upp flera gånger vid förhandlingar mellan SFN och ULL.

Regeringen uppdrog den 13 oktober 1977 åt SFN att med ULL förhandla om avtal om överförande av huvudmannaskapet för UAS från staten till ULL. Samtidigt uppdrog regeringen åt direktionen för UAS att skyndsamt kartlägga konsekvenserna av överförandet i vad avsåg anställningsvillkoren för personalen vid UAS. Regeringen överlämnade den 10 september 1981 till SFN det betänkande, som direktionen med anledning av utredningsuppdraget inkom med, jämte remissyttrandena häröver.

Vid riksdagsbehandlingen av prop. 1980/81:9 om regionsjukvården underströk riksdagens socialutskott angelägenheten av att man från statens sida verkade för att förhandlingsuppdraget genomfördes skyndsamt (SoU 1980/81:6, rskr 123). Socialutskottet ansåg vidare (s 19) att det ankom på ULL att i anslutning till förhandlingarna ta upp de problem som sammanhänger med förändringen av indelningen i sjukvårdsregioner och som har anknytning till UAS:s särskilda ställning. Vid förhandlingarna borde beaktas såväl bortfallet av vård dagar som de eventuellt kvarstående ekonomiska mellanhavandena mellan ULL samt Jämtlands och Västernorrlands läns landstingskommuner.

Den villkorligt träffade uppgörelse, som SFN nu har överlämnat, innebär att ULL den 1 januari 1983 tar över huvudmannaskapet för UAS från staten. UAS behåller sin ställning som region- och undervisningssjukhus. ULL inträder i statens rättigheter och skyldigheter enligt 1963 års regionsjukvårdsavtal som ensam huvudman.

SFN framhåller att de frågor som har berörts av socialutskottet har beaktats av parterna bl. a. vid fastställandet av ett övergångsbidrag samt genom en särskild avtalsbestämmelse om vad som skall gälla i samband med att Jämtlands och Västernorrlands läns landstingskommuners behov av regionvård tillgodoses inom Umeåregionen (12 § avtalet om ekonomisk slutreglering m.m.).

För UAS kommer att fr. o. m. år 1983 gälla samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus. ULL skall vid UAS tillhandahålla universitetet i Uppsala resurser enligt läkarutbildningsavtal för läkarutbildningen och forskningen inom de kliniska ämnesområdena. Statens drifter-

sättning till ULL för läkarutbildningen och forskningen inom ULL:s sjukvårdsområde har fastställts till 80 milj. kr. för helt år i 1981 års kostnadsläge. ULL:s nuvarande åtaganden vid Ulleråkers och Kungsgårdets sjukhus i Uppsala kvarstår. Beloppet innefattar även ersättning för ULL:s åtagande beträffande en professur i allmänmedicin som är förenad med en tjänst som distriktsläkare vid vårdcentralen i Tierp. Uppgörelsen innebär att de regler för statlig investeringsersättning som gäller för andra undervisningssjukhus även kommer att gälla för UAS.

Sjukhusets mark, byggnader och utrustning överlämnas enligt uppgörelsen till ULL, som har bidragit till byggnads- och utrustningskostnaderna enligt tidigare avtal.

ULL skall under en tioårsperiod erhålla ett övergångsbidrag från staten på sammanlagt 450 milj. kr. Härutöver får ULL 25 milj. kr. för en slutlig reglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och ULL avseende UAS. Beloppen skall räknas om på visst sätt med hänsyn till förändringar i nettoprisindex.

Nuvarande avtalsregler för samarbetet mellan staten och ULL i fråga om driften och utbyggnaden av UAS samt regionsjukvården vid sjukhuset skall tillämpas t. o. m. utgången av budgetåret 1981/82 med vissa ändringar. För andra hälften av år 1982 skall gälla vissa övergångsanordningar. Statens andel av UAS driftkostnader under detta halvår har fastställts till 71,5 milj. kr. Utgångspunkten för förhandlingsuppgörelsen har varit de ekonomiska ramar för verksamheten vid sjukhuset under innevarande budgetår som riksdagen fastställt (prop. 1981/82: 25, SoU 26, rskr 122).

ULL övertar den 1 januari 1983 även den verksamhet som bedrivs av kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande. För byggnadskommitténs verksamhet under andra hälften av år 1982 skall staten enligt uppgörelsen betala ut ett belopp av 18 milj. kr. Enligt SFN har detta belopp beräknats så att bl. a. statens andel av kostnaderna för pågående byggnads- och utrustningsobjekt slutregleras.

Parterna har enats om hur kostnaderna för uppförande och utrustning av en planerad ny kvinnoklinik vid UAS skall fördelas. Statens andel av dessa kostnader har enligt SFN delvis reglerats vid fastställandet av de övriga villkoren i uppgörelsen. Härutöver skall statlig investeringsersättning utgå med ett belopp av 25 milj. kr. när nybyggnadens byggnadsstomme har färdigställts. Detta belopp skall räknas om på visst sätt med hänsyn till byggnadskostnadsutvecklingen.

Arbetstagare inom den övertagna verksamheten skall erbjudas anställning hos ULL som vederbörande skäligen bör kunna godta.

Uppgörelsen innehåller också regler som syftar till att underlätta en smidig övergång av huvudmannaskapet.

Beträffande de närmare detaljerna i uppgörelsen hänvisar jag dels till min anmälan i det följande av anslagsfrågorna för budgetåret 1982/83, dels till förhandlingsnämndens skrivelse med bilagor (bil. 1.1).

Jag hälsar med tillfredsställelse att en uppgörelse nu har träffats, som innebär att ULL övertar huvudmannaskapet för UAS den 1 januari 1983. Genom det ändrade huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS) den 1 januari 1982 och den nu aktuella huvudmannaskapsändringen tas ytterligare ett viktigt steg i den utveckling, som har ägt rum under de senaste decennierna och som har inneburit en successiv avveckling av statens historiskt betingade huvudmannaskap för delar av hälso- och sjukvården. Jag finner detta steg i utvecklingen mot ett enhetligt landstingskommunalt huvudmannaskap för hälso- och sjukvården inom den offentliga sektorn vara angeläget.

Jag vill i detta sammanhang framhålla följande. Riksdagens beslut i samband med 1960 års och 1980 års regionsjukvårdsreformer innebär att det ankommer på sjukvårdshuvudmännen att själva överenskomma om bl. a. utformningen av och innehållet i de ekonomiska mellanhavandena i samband med regionsjukvården. Som huvudman för KS och UAS har staten hittills varit en part i dessa mellanhavanden. Det är principiellt värdefullt att staten genom avvecklingen av sitt huvudmannaskap för två av regionsjukhusen inte längre kommer att ha denna partsroll vid sidan av sitt ansvar för hälso- och sjukvårdslagstiftningen samt för den centrala planeringen och samordningen inom hälso- och sjukvården.

I det föregående har erinrats om att riksdagen vid behandlingen av prop. 1980/81:9 om regionsjukvården (SoU 1980/81:6, rskr 123) underströk angelägenheten av att förhandlingarna om UAS genomfördes skyndsamt. Sedan utredningsarbetet om konsekvenserna av en huvudmannaskapsförändring har genomförts och remissbehandlingen därav har avslutats, har de två förhandlingsparterna snabbt fört förhandlingarna till ett slut. Jag kan därför med tillfredsställelse konstatera att riksdagens önskemål tillgodosetts. Även socialutskottets uttalanden (SoU 1980/81:6 s. 19) om de problem som sammanhänger med förändringen av indelningen i sjukvårdsregioner och som har anknytning till UAS särskilda ställning samt uttalanden om vissa frågor i samband med att Jämtlands och Västernorrlands läns landstingskommuner förs över till Umeåregionen har enligt min uppfattning beaktats på ett tillfredsställande sätt i den träffade uppgörelsen.

UAS tillhör våra äldsta undervisningssjukhus med en omfattande och högtstående forskningsverksamhet. Efter samråd med chefen för utbildningsdepartementet vill jag framhålla följande. Det ändrade huvudmannaskapet för UAS innebär inte någon ändring av förhållandet att staten genom universitetet i Uppsala är huvudman för läkarutbildningen och den medicinska forskningen. Utvecklingen av dessa funktioner påverkas liksom f. n. av anslagen till utbildning och forskning vid universitetet samt till forskningsråden. Genom avtal mellan staten och ULL av samma typ som finns för övriga undervisningssjukhus i landet garanteras att UAS även i fortsättningen står till förfogande för utbildning och forskning.

De principer som enligt bl. a. sjukvårdslagstiftningen och läkarutbild-

ningsavtalen gäller eller kommer att gälla för övriga kommunala undervisningsjukhus kommer att gälla även för UAS. Statens ersättning till sjukvårdshuvudmännen för att dessa sjukhus upplåts för läkarutbildning och forskning inom de kliniska ämnesområdena grundas på statsmakternas beslut rörande omfattningen av utbildningen och forskningen. Den driftersättning som enligt den träffade uppgörelsen kommer att utgå för ULL:s åtaganden har fastställts med utgångspunkt i nuvarande omfattning av utbildning och forskning.

De regler om statlig investeringsersättning som kan komma att gälla för andra kommunala undervisningsjukhus avses som jag har framhållit i det föregående bli gällande även för UAS. I sammanhanget bör nämnas att huvudhandlingar utarbetats för en nybyggnad för kvinnokliniken vid UAS och att regeringen den 29 oktober 1981 har uppdragit åt SFN att skyndsamt förhandla om kostnadsfördelningen för byggnadsobjektet. Den träffade överenskommelsen innebär en slutlig reglering av statens andel av kostnaderna för nybyggnaden. Regeringen har den 22 december 1981 uppdragit åt byggnadskommittén att slutföra projekteringen till bygghandlingar. Byggnadskommittén skall därvid iaktta vad som överenskommes mellan nämnden för undervisningsjukhusens utbyggande och ULL i enlighet med uppgörelsen.

Ansvar för den offentliga sjukvårdens anordnande åvilar de kommunala sjukvårdshuvudmännen. Principen att kostnaderna för sjukvården skall bestridas av dessa huvudmän har varit en utgångspunkt för förhandlingarna. Det kan ifrågasättas om ULL:s ersättning för sin del av vården vid UAS har täckt de faktiska kostnaderna. Den träffade uppgörelsen innebär att ULL skall svara för sjukvårdskostnaderna på samma sätt som övriga sjukvårdshuvudmän. Jag finner detta vara tillfredsställande. Det övergångsbidrag som enligt uppgörelsen skall utgå till ULL och som skall trappas av under en tioårsperiod finner jag skäligt. Genom detta bidrag bör den samlade hälso- och sjukvårdsorganisationen inom ULL och ULL:s ekonomiska planering kunna successivt anpassas till de nya förutsättningarna.

Det anförda innebär att jag – efter att i denna fråga ha samrått med chefen för utbildningsdepartementet – anser att uppgörelsen bör godtas för statens del. Regeringen bör således utverka riksdagens bemyndigande att godkänna uppgörelsen och därigenom ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av avtalen.

Uppgörelsen innehåller särskilda regler, som har till syfte att göra övergången smidig. Vissa av dessa blir gällande så snart uppgörelsen slutligt godkänts under det att andra skall gälla för andra halvåret 1982. ULL skall för tiden den 1 juli–31 december 1982 tillförsäkras ett avgörande inflytande i UAS direktion. De särskilda reglerna skall gälla utan hinder av de bestämmelser som regeringen meddelat i reglementet för UAS och i regleringsbrev. Jag avser att – sedan riksdagen lämnat begärt bemyndigande och ULL godkänt uppgörelsen – föreslå regeringen att besluta om de

åtgärder som kan behövas dels med anledning av de särskilda reglerna och dels i de övriga frågor av övergångsnatur som kan bli aktuella och som inte är av sådan karaktär att de kan avgöras av berörda myndigheter.

## 2 Anslagsfrågor

### FEMTE HUVUDTITELN

#### G. Undervisningssjukhus m.m.

##### G 1. Akademiska sjukhuset i Uppsala

1980/81	Utgift	185 652 564 <sup>1</sup>
1981/82	Anslag	169 611 000 <sup>1</sup>
1982/83	Förslag	89 500 000

<sup>1</sup> Sammanlagt under förslagsanslagen Akademiska sjukhuset i Uppsala: Avlöningar till läkare och Driftkostnader.

Akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) har uppförts av staten i samarbete med Uppsala läns landstingskommun (ULL) för läkarutbildningen och länssjukvården (prop. 1951:123, 1953:161, 1968:71, 1975:79, 1977/78:100, bil. 8, s. 152 och 1979/80:154). Sjukhuset är enligt avtal härom även regionsjukhus för uppsalaregionen. Enligt den villkorligt träffade uppgörelsen med ULL om ändrat huvudmannaskap för UAS övertas sjukhuset av ULL den 1 januari 1983. T. o. m. budgetåret 1981/82 skall hittillsvarande samarbetsavtal m. m. tillämpas med vissa ändringar, som framgår av avtalstexten (bil. 1.1).

För tiden den 1 juli–den 31 december 1982 skall staten efter rekvisition betala ut 71,5 milj. kr. före den 15 juli 1982. ULL skall bidra med vad som härutöver behövs för att täcka nettokostnaden för sjukhusets drift. ULL fastställer den inkomst- och utgiftsstat för UAS, inberäknat en stat för fastighetsförvaltningen, som omfattar nämnda tidsperiod.

Enligt avtal med ULL och landstingskommunerna i uppsalaregionen, nämligen Västmanlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands och Jämtlands läns landstingskommuner, har staten hittills i regel svarat för 40 % av kostnaderna för utbygget av sjukhuset, inberäknat utrustningskostnaderna.

För tiden den 1 juli–den 31 december 1982 skall staten efter rekvisition betala ut 18 milj. kr. före den 15 juli 1982. Vidare får användas vissa behållningar vid utgången av budgetåret 1981/82 på reservationsanslagen till utrustning och till byggnadsinvesteringar. ULL skall bidra med vad som härutöver behövs för byggnadskommitténs verksamhet. Det kan dock bli fråga om vissa investeringsersättningar enligt de regler, som gäller för byggnads- och utrustningsobjekt vid kommunala undervisningssjukhus, från anslaget G 5. Bidrag till kommunala undervisningssjukhus.

Nämnda belopp av 71,5 milj. kr. och 18 milj. kr. bör utgå från förevarande nya förslagsanslag med benämningen Akademiska sjukhuset i Uppsala.

#### *Direktionen för akademiska sjukhuset i Uppsala*

Sjukhuset har f. n. 501 läkartjänster. Direktionen för akademiska sjukhuset föreslår att femton nya läkartjänster inrättas och åtta utbyten av läkartjänster vidtas. Bl. a. föreslås en överläkartjänst för brännskadevård.

Under budgetåret 1982/83 behövs ytterligare medel för vidareutbildning av läkare m. m. Direktionen beräknar också medel för vikariatskostnader för föreslagna nya läkartjänster.

Sammanlagt föreslås en ökning med 13 686 000 kr. till totalt 147 206 000 kr. för löner m. m. för läkare vid UAS.

Bortsett från läkartjänsterna finns f. n. 4 675 tjänster vid akademiska sjukhuset. Direktionen räknar med att – utöver de föreslagna nya läkartjänsterna – ca 90 nya tjänster behöver inrättas för budgetåret 1982/83.

Utgifterna för andra löner än läkarlöner och omkostnader beräknas vid bifall till direktionens förslag bli ca 587 milj. kr. Lönerna, som ingår i beloppet med 442 milj. kr., beräknas därvid i löneläget december 1980. Uppsala läns landstingskommuns bidrag beräknas till 301,3 milj. kr. och övriga inkomster till 311,1 milj. kr. Sedan landstingskommunens bidrag och inkomsterna i överensstämmelse med samarbetsavtalet använts för nämnda utgifter skulle en nettotjänst uppkomma för staten med 25,4 milj. kr. när det gäller denna del av kostnaderna för sjukhusets drift.

För löpande anskaffning av utrustning behövs enligt direktionen avrundat 36,5 milj. kr. Enligt samarbetsavtalet bidrar landstingskommunen med drygt 38 % härav.

Direktionen beräknar 30 milj. kr. för hyreskostnader och överlämnar vissa förslag beträffande fastighetsförvaltningen.

Direktionen föreslår, att 2,1 milj. kr. beräknas för vissa byggnadsåtgärder.

#### *Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande*

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande beräknar medelsbehovet för anskaffning av utrustning till sjukhuset under budgetåret 1982/83 till 1 740 000 kr. för statens del.

Byggnadskommittén föreslår vidare att 20 951 000 kr. beräknas för budgetåret 1982/83 för att täcka statens andel av byggnadsinvesteringarna vid sjukhuset.

En genomförd utökning av tryckluftscentralen (276 000 kr.) slutredovisas.

För förberedande åtgärder för en ny patologibygnad har fastställts en kostnadsram av 5,6 milj. kr. Slutkostnaden beräknas till 6 milj. kr. Här ingår en merkostnad på 400 000 kr., som beror på att en spillvattenledning blivit skadad. Den nya patologibygnaden beräknas vara färdig för inflyttning under år 1982.

Byggnadskommittén föreslår bl. a. att en ny kvinnoklinikbyggnad uppförs. Ett våningsplan avses för operationsavdelning jämte uppvakning. Antalet vårdplatser avses bli 162, varav 22 lättvårdsplatser. Anordnandet av lättvårdsplatserna kan dock komma att skjutas på framtiden. Totalytan beräknas uppgå till 18 210 m<sup>2</sup> och totalvolymen till 71 830 m<sup>3</sup>.

Enligt en på ingivna huvudhandlingar grundad kostnadsbedömning skulle investeringskostnaden uppgå till 99 650 000 kr. i prisläget den 1 april 1980. Efter överläggningar med nämnden för undervisningssjukhusens utbyggnad har byggnadskommittén emellertid funnit det möjligt att reducera kostnaderna. Beräknad medelförbrukning t. o. m. budgetåret 1982/83 är 35 milj. kr. för projektering och byggnadsåtgärder.

Riksdagen beslöt åren 1973 och 1974 om en utflyttning av Upplands signalregemente (S1) och arméns kompaniofficersskola (AKS) m. fl. utbildningsenheter från Uppsala. Försvarets fastighetsnämnd har föreslagit att hela AKS-området reserveras för akademiska sjukhusets utbyggnadsbehov. Enligt uppgörelsen om huvudmannskapet för akademiska sjukhuset skall förhandlingarna fortsätta om AKS-områdets överlåtelse eller upplåtelse till ULL helt eller delvis.

Den militära utflyttningsplaneringen har en inriktning som innebär att större delen av AKS-området kan överlämnas redan den 1 juli 1982.

### *Remissyttranden*

*Socialstyrelsen* finner det motiverat att en fastare organisation skapas för brännskadevården vid UAS och tillstyrker därför inrättandet av en överläkartjänst i brännskadevård inom verksamhetsområdet plastikkirurgi.

*Universitets- och högskoleämbetet* ställer sig bakom ett yttrande från universitetet i Uppsala, vari uttrycks oro över genomförda nedskärningar av sjukvårdsverksamheten vid UAS. Det patientunderlag, som är nödvändigt för klinisk undervisning och forskning, tunnas ut eller hotar att försvinna.

### *Föredraganden*

Jag har i det föregående översiktligt redogjort för direktionens anslagsframställning för budgetåret 1982/83 beträffande akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS). Regeringen har den 8 januari 1982 med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1981/82:25, bil. 3, SoU 26, rskr 122) fastställt en ram för andra löner än läkarlöner och omkostnader av 538,3 milj. kr. De i ramen

ingående lönekostnaderna har beräknats till 418 milj. kr. i löneläget november 1980. Direktionen för UAS har för att hålla utgifterna inom denna totalram beslutat stänga 97 vårdplatser under budgetåret 1981/82. Detta ger en i viss mån annan bakgrund än den, som lämnats i anslagsframställningen. Som jag har nämnt har som utgångspunkt för den nu träffade förhandlingsuppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för UAS legat nyssnämnda mer begränsade ekonomiska ramar för verksamheten vid sjukhuset under budgetåret 1981/82.

Uppgörelsen innebär som jag har berört att staten skall för tiden den 1 juli – den 31 december 1982 efter rekvisition betala ut 71.5 milj. kr. före den 15 juli 1982 under det att Uppsala läns landstingskommun (ULL) skall bidra med vad som härutöver behövs för att täcka nettokostnaderna för sjukhusets drift.

Kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande slutredovisar en utökning av tryckluftcentralen, som har kostat 276 000 kr. Statens andel av kostnaden är ca 110 000 kr. Slutredovisningen bör godtas.

Byggnadskommittén har anmält att den slutliga kostnaden för vissa förberedande åtgärder för uppförandet av patologibyggnaden vid sjukhuset uppgår till 6 milj. kr., sedan hänsyn tagits till viss merkostnad. Kostnaden bör godtas.

Förhandlingsuppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för UAS innebär som jag har berört att staten skall för tiden den 1 juli – den 31 december 1982 efter rekvisition för byggnadskommitténs verksamhet betala ut 18 milj. kr. före den 15 juli 1982. Enligt uppgörelsen får vidare behållningar vid utgången av budgetåret 1981/82 på reservationsanslagen till utrustning och byggnadsinvesteringar användas för byggnadskommitténs verksamhet. ULL skall bidra med vad som härutöver behövs för att täcka kostnaderna för investeringar vid sjukhuset. Det kan dock bli fråga om vissa investeringersättning enligt de regler som gäller för byggnads- och utrustningsobjekt vid kommunala undervisningssjukhus. Dessa ersättningar utbetalas från anslaget G 5. Bidrag till kommunala undervisningssjukhus.

De båda tidigare förslagsanslagen Akademiska sjukhuset i Uppsala: Avlöningar till läkare och Akademiska sjukhuset i Uppsala: Driftkostnader bör för budgetåret 1982/83 utgå. I stället bör tas upp ett nytt förslagsanslag, som bör benämnas Akademiska sjukhuset i Uppsala. Under anslaget bör tas upp (71,5 + 18) 89,5 milj. kr. Enligt avtalet kan parterna träffa överenskommelse om ett tilläggsbelopp i det fall löneläget för läkare under år 1982 skulle komma att överstiga löneläget i november 1980. Ett eventuellt tilläggsbelopp bör få belasta förevarande anslag.

Jag avser att föreslå regeringen att uppdra åt nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande att besluta om utbetalning från anslaget i enlighet med uppgörelsen med ULL.

Under reservationsanslagen Akademiska sjukhuset i Uppsala: Utrustning och Akademiska sjukhuset i Uppsala: Byggnadsinvesteringar behöver inte

anvisas några medel. Dessa anslag tas därför inte upp för budgetåret 1982/83.

Avsikten är att byggnadskommittén och ULL skall komma överens om att ULL före utgången av år 1982 skall successivt från byggnadskommittén ta över utredning, projektering och byggande.

Jag vill nämna att chefen för utbildningsdepartementet vid sin anmälan av anslaget E 16. Medicinska fakulteterna i budgetpropositionen 1982 (prop. 1981/82:100, bil. 12, s. 479) har föreslagit att en tjänst som professor i chock- och brännskadevård inrättas den 1 juli 1982 vid universitetet i Uppsala. Tjänsten avses bli förenad med en överläkartjänst vid UAS. Vissa medel för konsultarvoden vid den plastikkirurgiska kliniken bör kunna tas i anspråk för att bestrida kostnaderna för överläkararvodet. Jag har anledning att räkna med att ULL medger att överläkarbefattningen tillkommer vid sjukhuset.

#### G 5. Bidrag till kommunala undervisningssjukhus

1980/81	Utgift	591 694 156
1981/82	Anslag	835 000 000
1982/83	Förslag	945 000 000

Från anslaget utgår drift- och investeringsersättningar till huvudmännen för de kommunala undervisningssjukhusen enligt avtal om läkarutbildning och forskning inom de kliniska ämnesområdena.

Ersättningar utgår också för viss annan utbildning och forskning som är lokalmässigt samordnad med undervisningssjukhusens. Vidare beräknas under anslaget medel för investeringsersättningar avseende vissa lokaler för statlig verksamhet som upplåts av dessa huvudmän.

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1977/78:3, SoU 8, rskr 27) har regeringen godkänt sammanlagt åtta avtal om läkarutbildning och forskning under åren 1977 och 1978 (LUA 77), nämligen i Stockholms län, vid Ulleråkers sjukhus i Uppsala, i Linköping, i Malmö, i Lund, i Göteborg, vid S:t Jörgens sjukhus i Göteborg och Umeå.

På grundval av LUA 77 har träffats överenskommelser om statlig investeringsersättning.

LUA 77 har förlängts att gälla under åren 1979, 1980 och 1981 genom överenskommelser som redovisats i prop. 1978/79:107, (SoU 34, rskr 300), prop. 1979/80:37 (SoU 15, rskr 75) och prop. 1980/81:95 (SoU 27, rskr 278).

Reglerna i LUA 77 tillämpas också helt eller delvis beträffande resurserna för utbildning och forskning inom de icke kliniska delarna av mikrobiologi i Linköping, Lund, Göteborg och Umeå samt av farmakologin i Linköping och Umeå liksom inom den orala mikrobiologin och den orala patologin i Stockholm (Huddinge) och Umeå samt den orala mikrobiologin i Göteborg. Detsamma gäller medicinsk näringslära i Stockholm (Huddinge) samt

hygien, immunologi och medicinsk genetik i Umeå.

Även för logopedutbildningen i Stockholm, Lund och Göteborg samt för de kliniska delarna av den statliga sjukgymnastutbildningen i Stockholm och Lund tillhandahåller sjukvårdshuvudmännen vissa resurser med tillämpning av reglerna i LUA 77.

Med stöd av riksdagens bemyndigande (prop. 1980/81:95. Sou 27, rskr 279) har regeringen den 30 april 1981 godkänt en uppgörelse enligt vilken Stockholms läns landstingskommun övertagit huvudmannskapet för karolinska sjukhuset (KS) från staten den 1 januari 1982. Från denna tidpunkt gäller samma regler för KS som för övriga kommunala undervisningssjukhus.

För den utbildning och forskning, som är förlagd till KS:s område och som är knuten till sådana professurer vid karolinska institutet vilka inte är förenade med läkartjänster vid KS, skall reglerna i LUA 77 tillämpas på samma sätt som beträffande vissa nyssnämnda ämnesområden, t. ex. medicinsk näringslära i Stockholm (Huddinge).

Från anslaget utgår också vissa bidrag för byggnads- och utrustningsåtgärder som föranleds av den statliga sjukgymnastutbildningen i Stockholm, Lund och Malmö samt bidrag enligt avtal med Uppsala läns landstingskommun om anordnande av forskning och utbildning i geriatrik vid Kungsgårdets sjukhus i Uppsala. Vidare betalas från detta anslag bidrag till Een-Holmgren Ortopediska AB för driften av protesforskningslaboratoriet vid KS.

Medel för ersättningar för hela den verkliga kostnaden för byggnadsarbeten inom sådana lokaler i sjukhusbyggnader, som enligt särskilda avtal upplåtits för statlig verksamhet, beräknas också under anslaget. Detta gäller

- a) lokaler för institutionen för medicinsk teknik vid universitetet i Linköping,
- b) lokaler för statens rättskemiska laboratorium i Linköping,
- c) lokaler för statens rättsläkarstationer i Linköping, Lund, Göteborg och Umeå,
- d) lokaler för odontologisk verksamhet vid universitetet i Umeå.

Från anslaget utbetalas också investeringsersättningar till anordnande och utrustning av lokaler för statens rättspsykiatriska klinik i Umeå (prop. 1974:93).

#### *Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande*

*Driftersättningarna*, innefattande ersättningar för särskilda åtaganden, uppgick för år 1981 till sammanlagt 492.5 milj. kr. Uppgörelsen om karolinska sjukhuset (KS) innebär att driftersättningen till Stockholms läns landstingskommun (SLL) för helt år skall höjas med ca 84 milj. kr. i 1981 års kostnadsläge.

Nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU) utgår vid

beräkningen av medelsbehovet för budgetåret 1982/83 från angivna belopp av sammanlagt ca 576 milj. kr.

Enligt KS-uppgörelsen skall staten som övergångsbidrag med anledning av det ändrade huvudmannskapet för KS erlægga ett ersättningsbelopp till SLL av sammanlagt 750 milj. kr. att utbetalas under sex år. För den första utbetalningen, som skall ske före den 15 juni 1982 och som uppgår till 200 milj. kr., har medel för budgetåret 1981/82 beräknats under detta anslag. Nästa utbetalning skall ske före den 15 juni 1983 och uppgår till 175 milj. kr. Detta belopp skall räknas upp med hänsyn till förändringar i nettoprisindex mellan juni 1981 och januari utbetalningsåret.

Enligt ett av regeringen den 15 januari 1981 godkänt avtal har Een-Holmgren Ortopediska AB den 1 juli 1981 övertagit protesforskningslaboratoriet vid KS. Staten skall till bolaget lämna ett årligt bidrag av 825 000 kr. enligt prisläget i oktober 1980. I avvaktan på resultatet av regeringens överväganden i anledning av att riksdagen gett regeringen till känna vad socialförsäkringsutskottet anfört om en översyn som berör bl. a. forskning och utveckling avseende tekniska hjälpmedel för handikappade (SfU 1980/81:3, rskr 8) beräknas medel för bidraget under detta anslag fr. o. m. den 1 januari 1982.

*Investeringsersättningar* har under de fem budgetåren 1976/77–1980/81 betalats ut med sammanlagt ca 410 milj. kr. Av detta belopp avser sammanlagt 35 milj. kr. sådana lokaler i sjukhusbyggnader som enligt ovannämnda särskilda avtal upplåts för statlig verksamhet.

Med beaktande av medelsbehovet för ny- och ombyggnaden för den odontologiska utbildningen och forskningen vid universitetet i Umeå samt vissa utrustningsanskaffningar för tandläkarutbildningen i Umeå räknar NUU med att det sammanlagda medelsbehovet för investeringsersättningar kommer att uppgå till 110–120 milj. kr. under budgetåret 1982/83.

#### *Föredraganden*

Statens förhandlingsnämnd (SFN) har överlämnat ett protokoll fört vid förhandlingar den 14 december 1981 mellan SFN och företrädare för huvudmännen för kommunala undervisningssjukhus om fortsatt samarbete angående läkarutbildning och forskning. Vad som överenskommits enligt förhandlingsprotokollet innebär att 1977 års läkarutbildningsavtal (LUA 77) m. m. skall tillämpas även under år 1982. Statlig driftersättning skall enligt protokollet utgå med sammanlagt 576 290 000 kr. Detta innebär oförändrade belopp jämfört med vad som tidigare avtalats. Även karolinska sjukhuset (KS) omfattas av LUA som kommunalt undervisningssjukhus fr. o. m. den 1 januari 1982. Jag föreslår att regeringen utverkar riksdagens bemyndigande att ikläda staten de ekonomiska förpliktelser som följer av överenskommelsen.

Socialutskottet anförde i betänkande 1980/81:27 om ändrat huvudmanna-

skap för KS m. m. att staten vid förhandlingar om kommande läkarutbildningsavtal (LUA) borde iaktta att det i avtalet med Stockholms läns landstingskommun (SLL) skulle framgå i vilken utsträckning medel för utbildning och forskning var avsedda för verksamheten vid KS liksom vilken verksamhet som medlen var avsedda att tillgodose. Riksdagen gav som sin mening regeringen till känna vad utskottet hade anfört om kommande LUA som avser KS (rskr 1980/81:278). Regeringen fäste genom beslut den 24 september 1981 SFN:s uppmärksamhet på riksdagens uttalande.

Parterna överenskom år 1979 att ett gemensamt utredningsarbete skulle utföras för att klargöra vad som i framtiden skall gälla för samarbetet rörande läkarutbildning och forskning. Sedan förhandlingarna om kommunalisering av KS och akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) nu slutförts, avser parterna att intensifiera utredningsarbetet. SFN har i detta arbete att beakta att regeringen fäst SFN:s uppmärksamhet på riksdagens uttalande i fråga om kommande läkarutbildningsavtal.

Jag vill i detta sammanhang nämna att NUU nyligen har överlämnat en promemoria till SFN med förslag till vissa ändringar av nuvarande regler om statlig investeringsersättning enligt LUA. Det är givetvis angeläget att eventuella kommande ändringar i avtalssystemet bidrar till att förenkla och rationalisera parternas arbete när det gäller att tillämpa LUA. NUU:s förslag syftar till en sådan förenkling.

Enligt uppgörelsen med Uppsala läns landstingskommun (ULL) om ändrat huvudmannaskap för UAS skall som grund för förhandlingarna om samarbetet fr. o. m. den 1 januari 1983 i fråga om läkarutbildning och forskning läggas en för hela ULL:s sjukvårdsområde beräknad statlig driftersättning i 1981 års kostnadsläge av 80 milj. kr. för helt år. I förhållande till nuläget är detta en ökning med ca 76,4 milj. kr.

Mot den redovisade bakgrunden beräknar jag för budgetåret 1982/83 sammanlagt ca 616 milj. kr. för driftersättningar enligt läkarutbildningsavtalen m. m.

Som övergångsbidrag med anledning av det ändrade huvudmannaskapet för UAS skall staten erlägga 450 milj. kr. under en tioårsperiod. Därav skall 30 milj. kr. betalas ut före den 15 april 1983. Vidare skall staten som slutreglering av de ekonomiska mellanhavandena mellan staten och ULL vad avser UAS betala ut 25 milj. kr. Av detta belopp faller 5 milj. kr. på budgetåret 1982/83.

Som övergångsbidrag med anledning av det ändrade huvudmannaskapet för KS skall staten betala ut 175 milj. kr. under nästa budgetår till SLL.

Jag beräknar under detta anslag för nämnda övergångsbidrag sammanlagt 210 milj. kr.

Medelsbehovet för investeringsersättningar beräknar jag till sammanlagt ca 120 milj. kr. för nästa budgetår. Jag har därvid beaktat att sådan ersättning då även kan utgå för kostnader som avser UAS enligt 4 och 7 §§ avtalet om ekonomisk slutreglering m. m. i samband med ändrat huvudmannaskap för UAS.

Förutom ersättningar enligt läkarutbildningsavtal utgår från detta anslag investeringsersättning för byggnadsarbeten inom lokaler i sådana byggnader vid undervisningssjukhusen som enligt särskilda avtal upplåtits för statlig verksamhet. Detta gäller bl. a. lokalerna för den kliniskt odontologiska verksamheten vid universitetet i Umeå. Vid beräkning av nämnda belopp om ca 120 milj. kr. har jag beaktat medelsbehovet för den ny- och ombyggnad för denna verksamhet som jag redogjort för vid min anmälan till tilläggsbudget II till statsbudgeten för innevarande budgetår (prop. 1981/82:101 bil. 2) samt för konstnärlig utsmyckning i samband därmed. Jag har också beräknat medel för vissa inrednings- och utrustningskostnader avseende nämnda verksamhet.

Det anförda innebär att jag för nästa budgetår räknar med ett sammanlagt medelsbehov i 1981 års kostnadsläge av (616 + 210 + 120 ) avrundat 945 milj. kr. under förevarande anslag.

### 3 Hemställan

Med hänvisning till vad jag har anfört hemställer jag att regeringen föreslår riksdagen att

1. bemyndiga regeringen att för statens del godkänna den mellan staten och Uppsala läns landstingskommun träffade uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala, som intagits i förhandlingsprotokoll den 8 december 1981 med därtill fogade avtal,
2. bemyndiga regeringen att i huvudsaklig överensstämmelse med vad jag har anfört ikläda staten de ekonomiska förpliktelser, som följer av överenskommelsen mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän om fortsatt samarbete under år 1982 angående läkarutbildning och forskning,
3. till *Akademiska sjukhuset i Uppsala* för budgetåret 1982/83 anvisa ett förslagsanslag av 89 500 000 kr.
4. till *Bidrag till kommunala undervisningssjukhus* för budgetåret 1982/83 anvisa ett förslagsanslag av 945 000 000 kr.

**Bilaga 1.1**

*Statens förhandlingsnämnds skrivelse den 14 december 1981 till regeringen (socialdepartementet) beträffande ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala (1 protokoll med 3 bilagor)*

Statens förhandlingsnämnd (SFN) underställer regeringen för prövning protokoll, fört vid förhandlingar den 8 december 1981 mellan SFN och företrädare för Uppsala läns landstingskommun (ULL) om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala. Till protokollet är fogade:

1. avtal om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala (bilaga 1),
2. avtal om överlåtelse av fast egendom i Uppsala (bilaga 2),
3. avtal om ekonomisk slutreglering m.m. i samband med ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala (bilaga 3).

Vad som överenskommits gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Uppsala läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

**Bakgrund**

Akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) har byggts upp under statligt huvudmannaskap i samarbete mellan universitetet och ULL. Samarbetet för drift av UAS har reglerats i ett av Kungl. Maj:t den 12 mars 1954 godkänt avtal (prop. 1951:123, SU 151, rskr 295; prop. 1953:161, SU 129, rskr 262) med senare ändringar (prop. 1968:71, SU 90, rskr 212; prop. 1977/78:100 bil. 8 s. 152, SoU 25, rskr 188) samt i en överenskommelse om beräkningen av ULL:s kostnadsandel i den löpande utrustningsanskaffningen till UAS (prop. 1968:71). Avtalet och överenskommelsen har senast förlängts att gälla under år 1980 (prop. 1979/80:154).

För byggnadsverksamheten vid UAS och för utrustning i samband med byggnadsåtgärder har gällt ett av Kungl. Maj:t den 16 juni 1961 godkänt avtal angående utbyggnad av UAS, m.m. (prop. 1961:79, SU 97, rskr 265) med ändringar enligt ett av Kungl. Maj:t den 25 maj 1967 godkänt avtal (prop. 1967:105, bil. 2 s. 11, SU 73, rskr 185).

Samarbetet beträffande regionsjukvården vid UAS regleras i ett av Kungl. Maj:t den 5 juni 1963 (prop. 1963:1 bil. 7 s. 461, SU 5, rskr 5) godkänt avtal mellan, å ena sidan, staten och ULL, samt å andra sidan, Västmanlands, Kopparbergs, Gävleborgs, Västernorrlands och Jämtlands läns landstingskommuner (regionlandstingen) jämte ett år 1967 godkänt tilläggsavtal (prop. 1967:105).

Ovannämnda avtal har inneburit att ULL har lämnat bidrag till UAS.

driftkostnader – med undantag för läkarlöner – i förhållande till det antal vård dagar som ULL utnyttjat vid UAS. Härutöver har ULL enligt särskilda regler bidragit till kostnaderna för fastighetsunderhåll och den s. k. löpande utrustningsanskaffningen.

Till byggnadskostnaderna och kostnaderna för utrustningsanskaffning i samband med byggnadsåtgärder har ULL bidragit med 30 % och regionlandstingen med 30 %. Regionlandstingens bidrag förskottteras av ULL som erhåller full gottgörelse genom årliga ersättningar från dessa landsting. Det redovisade innebär att 40 % av investeringskostnaderna har stannat på staten.

I prop. 1960:159 med förslag till riktlinjer för regionsjukvårdens utbyggnad m.m. uttalade dåvarande departementschefen (s. 133) att starka skäl kunde åberopas för att överväga om staten inte borde avhända sig huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset och UAS, bl.a. med hänsyn till de organisatoriska fördelar som kunde vara förknippade med ett enhetligt huvudmannaskap.

Huvudmannaskapsfrågan har därefter flera gånger aktualiserats av SFN vid förhandlingar med ULL men frågan fick av olika skäl inte någon lösning. Som ett led i förhandlingsarbetet sade SFN i skrivelse till ULL den 29 juni 1970 upp samarbetsavtalet att upphöra den 30 juni 1971. Denna åtgärd godkändes av Kungl. Maj:t den 9 juli 1970. Överenskommelser om förlängning av och vissa ändringar av samarbetsavtalet har därefter träffats för kortare tidsperioder.

Regeringen uppdrog den 13 oktober 1977 åt SFN att med ULL förhandla om avtal om överförande av huvudmannaskapet för UAS från staten till ULL. Samtidigt uppdrog regeringen åt direktionen för UAS att skyndsamt kartlägga konsekvenserna därav i vad avsåg anställningsvillkoren för personalen vid UAS. Kartläggningen borde ske under medverkan från berörda personalorganisationer.

Utredningsuppdraget, som utfördes efter samråd även med SFN och ULL och som också behandlade vissa andra frågor än anställningsvillkoren, resulterade i betänkandet Konsekvenser av ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala. Direktionen överlämnade i februari 1981 betänkandet till regeringen. Sedan betänkandet remissbehandlats, förordnade regeringen den 10 september 1981 att betänkandet med bilagedel jämte remissyttrandena skulle överlämnas till SFN.

Vid riksdagsbehandlingen av prop. 1980/81:9 om regionsjukvården underströk socialutskottet angelägenheten av att man från statens sida verkade för att 1977 års förhandlingsuppdrag genomfördes skyndsamt (SoU 1980/81 6 s. 20, rskr 123).

Antalet vård dagar vid UAS under budgetåret 1980/81 uppgick till 420 000 och antalet besök i öppen vård till 359 000. Vård dagarna fördelade sig med 66,4 % på patienter från ULL, 29,3 % på patienter från regionlandstingen och 4,3 % på patienter från övriga landstingsområden.

### Förhandlingsresultatet

Den nu träffade uppgörelsen innebär att ULL övertar huvudmannskapet för UAS den 1 januari 1983 på de villkor som framgår av det överlämnade protokollet och därtill fogade avtal.

Den utredning som direktionen låtit utföra i anledning av regeringens uppdrag den 13 oktober 1977 tillsammans med övrigt tillgängligt material har av parterna ansetts vara tillfyllest som underlag för förhandlingarna.

Uppgörelsen innebär att UAS behåller sin ställning som region- och undervisningssjukhus. I gällande regionsjukvårdsavtal har staten och ULL hittills gemensamt stått som huvudmän för UAS. Genom den träffade uppgörelsen inträder ULL som ensam huvudman för UAS i statens rättigheter och skyldigheter enligt nämnda avtal.

Vad som nu överenskommits mellan staten och ULL om exempelvis fördelningen av drift- och investeringskostnaderna före och efter den 1 januari 1983 ändrar inte regionlandstingens åtaganden att bidra till dessa kostnader. Detta gäller också en planerad ny kvinnoklinik vid UAS.

Statsmakterna överlämnade år 1960 åt sjukvårdshuvudmännen att själva överenskomma om utbyggnaden av den då förordade regionsjukvårdsorganisationen och om utformningen av och innehålllet i de ekonomiska mellanhavandena i anslutning därtill. Statsmakternas beslut år 1980 i anledning av ovannämnda prop. 1980/81:9 (SoU 6. rskr 123) innebär bl.a. att så bör vara fallet även när det gäller den förändring av regionsjukvården som detta beslut innebar t.ex. bildandet av den nya Uppsala-Örebroregionen och förändringen av Umeåregionen. Den nu träffade uppgörelsen grundas på den arbetsfördelning mellan staten och sjukvårdshuvudmännen som följer av 1960 års och 1980 års beslut.

Vid riksdagsbehandlingen av prop. 1980/81:9 ansåg riksdagens socialutskott (SoU 6 s. 19) att det ankom på ULL att i anslutning till förhandlingarna om UAS ställning ta upp de problem som sammanhänger med förändringen av indelningen av sjukvårdsregioner och som har anknytning till UAS särskilda ställning. Vidare borde vid förhandlingarna beaktas såväl bortfallet av vård dagar som de eventuellt kvarstående ekonomiska mellanhavandena mellan ULL samt Jämtlands och Västernorrlands läns landstingskommuner.

De frågor som berörts av socialutskottet har beaktats av parterna bl.a. vid fastställandet av det övergångsbidrag som redovisas i det följande samt i en särskild avtalsbestämmelse (12 § i bilaga 3) om vad som skall gälla i samband med att de två sistnämnda sjukvårdsområdena förs över till Umeåregionen.

För UAS kommer fr. o. m. år 1983 att gälla samma regler som för övriga kommunala undervisningssjukhus. UAS resurser skall sålunda enligt läkarutbildningsavtal stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid universitetet i Uppsala. Som grund vid de med flera sjukvårdshuvudmän

gemensamma förhandlingarna om samarbetet från nämnda tidpunkt i fråga om läkarutbildning och forskning skall läggas en för hela ULL:s sjukvårdsområde beräknad statlig driftersättning i 1981 års kostnadsläge av 80 milj. kr. för ett år. Detta belopp innefattar även ersättning för såväl ULL:s nuvarande åtaganden vid Ulleråkers och Kungsgårdets sjukhus i Uppsala som det utökade åtagande som sammanhänger med att statsmakterna inrättat en professur i allmänmedicin som är förenad med en tjänst som distriktsläkare vid vårdcentralen i Tierp. Uppgårelsen innebär också att samma regler för statlig investeringsersättning kommer att gälla för UAS som för andra undervisningssjukhus.

Arbetsstagare inom den övertagna verksamheten skall erbjudas anställning hos ULL som vederbörande skäligen bör kunna godta. ULL blir därmed arbetsgivare för personalen vid UAS på samma sätt som för övrig sjukvårdspersonal i länet.

Uppgårelsen innebär att UAS mark, byggnader och utrustning överlämnas till ULL. Som framgått ovan har ULL tidigare bidragit till byggnads- och utrustningskostnader vid UAS.

ULL skall under en tioårsperiod erhålla ett övergångsbidrag från staten av sammanlagt 450 milj. kr. samt sammanlagt 25 milj. kr. för slutlig reglering av de ekonomiska mellanhavandena mellan staten och ULL avseende UAS.

Avtalet innebär att nuvarande avtalsregler skall tillämpas t. o. m. utgången av budgetåret 1981/82. För andra hälften av år 1982 skall gälla vissa övergångsordningar som bl. a. innebär att statens andel av UAS driftkostnader fastställts till 71.5 milj. kr.

ULL övertar också den verksamhet som bedrivs av kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggnad. För kommitténs verksamhet under andra hälften av år 1982 skall staten betala ut ett belopp av 18 milj. kr. Detta belopp har också beräknats så att bl.a. en slutreglering sker av pågående byggnads- och utrustningsobjekt.

Regeringen uppdrog den 29 oktober 1981 åt SFN att förhandla om fördelningen av kostnaderna för en nybyggnad för kvinnokliniken vid UAS. Uppgårelsen omfattar även denna fråga. Således skall statlig investeringsersättning utgå med ett belopp av 25 milj. kr. när byggnadsstommen färdigställts. Vidare har en del av kostnaderna för uppförande och utrustning av nybyggnaden beaktats vid fastställande av villkoren i övrigt i uppgörelsen om ändrat huvudmannaskap. Beloppet 25 milj. kr. skall räknas om med hänsyn till byggnadskostnadsutvecklingen. Som följd av uppgörelsen föreligger inte längre något hinder mot beslut om uppdrag att slutföra projekteringen av kvinnokliniken.

I syfte att underlätta en smidig övergång innehåller uppgörelsen bl. a. också regler om vad som skall gälla under tiden mellan det att avtalet slutligt godkänts och huvudmannaskapsskiftet den 1 januari 1983. Vidare sker en fullständig och slutlig reglering av vissa ekonomiska mellanhavanden mellan staten och ULL, varvid också ett antal äldre avtal m.m. upphör att gälla.

För att övergången skall kunna ske smidigt måste ett stort antal detaljfrågor regleras. Parterna har emellertid bedömt att det ligger inom ramen för UAS och byggnadskommitténs befogenheter att komma överens med vederbörande organ inom ULL om huvuddelen av dessa frågor. I mån av behov är parterna emellertid beredda att ta upp förhandlingar i de frågor som kan aktualiseras i samband med övergången.

Som ett exempel på åtgärder för att åstadkomma en smidig övergång kan nämnas, att det kan vara lämpligt att ULL redan före utgången av år 1982 successivt övertar ansvaret för den utrednings-, projekterings- och byggnadsverksamhet som nu ankommer på byggnadskommittén. Parterna har förutsatt att kommittén och ULL skall komma överens om ett sådant övertagande.

I anledning av regeringens uppdrag den 17 september 1981 har SFN tagit upp förhandlingar med ULL om överlåtelse eller upplåtelse till ULL av det markområde som nu disponeras av arméns kompaniofficersskola (AKS-området). Den nu träffade uppgörelsen innebär att staten förbinder sig att till ULL utan vederlag överlåta den nybyggnad för patologisk verksamhet som nu uppförs och det markområde för denna byggnad som fortifikationsförvaltningen hittills upplåtit för ändamålet. I övrigt skall parterna fortsätta förhandlingarna om bl. a. AKS-området.

### Hemställan

SFN hemställer att regeringen godkänner vad som överenskommits i det överlämnade protokollet och avtalen samt vidtar de övriga åtgärder som kan föranledas därav.

Sedan Uppsala läns landsting godkänt vad som överenskommits i den här redovisade uppgörelsen och beslutet vunnit laga kraft, kommer SFN att anmäla detta till socialdepartementet.

*Protokoll, fört vid förhandlingar den 8 december 1981 mellan statens förhandlingsnämnd och företrädare för Uppsala läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.*

**Närvarande:** Statens förhandlingsnämnd (SFN) Överdirektören Svante Englund, Expeditionschefen Bengt Söderqvist, Departementsrådet Inga-Britt Ahlenius, Departementsrådet Lennart Grufberg, Byråchefen Alf Nygren, Byråchefen Sture Jansson, Avdelningsdirektören Ingvar Löfstrand.

*Uppsala läns landstingskommun (ULL) Landstingsrådet Gunnar Hofring, Landstingsmannen Bengt Björkman, Landstingsrådet Ragnar Litzner, Landstingsrådet Bror R. Eriksson, Landstingsmannen Gunnar Hübinette, Landstingsmannen Nils Brage Nordlander, Förhandlingsdirektören Olle Foyer, Redovisningschefen Ulf Erlandsson, Förvaltningsdirektören Kjell Fridh, Planeringssekreteraren Anders Lindkvist, Budgetchefen Peter Olsson, Kanslichefen Anders Tynelius.*

Det antecknas

*att regeringen den 13 oktober 1977 uppdragit åt SFN att förhandla om avtal om överförande av huvudmannaskapet för akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) från staten till ULL,*

*att regeringen den 10 september 1981 till SFN – jämte remissyttranden – överlämnat en utredning som direktionen för UAS efter samråd med SFN och ULL låtit utföra i syfte att kartlägga konsekvenserna av ett ändrat huvudmannaskap för UAS,*

*att regeringen den 17 september 1981 uppdragit åt SFN att i samband med pågående förhandlingar om huvudmannaskapet för UAS – under förutsättning att godtagbara villkor kan uppnås – träffa uppgörelse om överlåtelse eller upplåtelse till ULL av det av arméns kompaniofficersskola (AKS) disponerade markområdet med därå befintliga byggnader,*

*att regeringen den 29 oktober 1981 uppdragit åt SFN att skyndsamt förhandla med berörda sjukvårdshuvudmän om kostnadsfördelningen för en ny kvinnoklinik vid UAS.*

Vidare antecknas att riksdagens socialutskott (SoU 1980/81:6) vid behandlingen av prop. 1980/81:9 om regionsjukvården bland annat

*dels erinrat om att statsmakterna år 1960 överlämnade åt sjukvårdshuvudmännen att själva överenskomma om utbyggnaden av den då förordade regionsjukvårdsorganisationen samt om utformningen av och innehållet i de ekonomiska mellanavandena i anslutning därtill,*

*dels anslutit sig till uppfattningen att så även bör vara fallet när det gäller den nu aktuella förändringen av regionsjukvården.*

*dels uttalat att det ankommer på ULL att i anslutning till förhandlingarna om UAS ställa upp de problem som sammanhänger med en förändring av indelningen i sjukvårdsregioner och som har anknytning till UAS särskilda*

ställning, varvid bör beaktas såväl bortfallet av vård dagar som de eventuella kvarstående ekonomiska mellanhavandena mellan ULL samt Jämtlands och Västernorrlands läns landstingskommuner.

*dels* understrukt angelägenheten av att man från statens sida verkar för att ovannämnda förhandlingar om UAS ställning genomförs skyndsamt.

#### 1 §

Parterna är ense om att

1. utvecklingen av sjukvården, utbildningen och forskningen vid UAS liksom samordningen av vårdresurserna inom ULL:s sjukvårdsområde bäst främjas genom att ULL övertar huvudmannaskapet för UAS,
2. huvudmannaskapsförändringen skall ske den 1 januari 1983,
3. UAS skall bibehålla sin ställning som region- och undervisningssjukhus,
4. UAS resurser även i fortsättningen enligt läkarutbildningsavtal skall stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid universitetet i Uppsala,
5. de principer som enligt bland annat sjukvårdslagstiftningen och läkarutbildningsavtalen gäller eller kommer att gälla för övriga kommunala undervisningssjukhus skall gälla också för UAS.

Parterna konstaterar att läkarutbildningsavtalen – i syfte att främja samordningen av sjukvården, utbildning och forskning – innehåller bestämmelser om bl. a. ömsesidigt hörande och ömsesidig närvarorätt i beslutande organ i frågor av gemensamt intresse.

#### 2 §

Parterna enas om att träffa

1. avtal om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala (bilaga 1),
2. avtal om överlåtelse av fast egendom i Uppsala (bilaga 2),
3. avtal om ekonomisk slutreglering m. m. i samband med ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala (bilaga 3).

#### 3 §

Vad som överenskommits i detta protokoll samt i bilagda avtal gäller under förbehåll att det godkänns av regeringen och av Uppsala läns landsting genom beslut som vinner laga kraft.

---

Detta protokoll är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

För svenska staten  
Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund

Ingvar Löfstrand

För Uppsala läns  
landstingskommun

Gunnar Hofring

Olle Foyer

*Bilaga 1**Avtal om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala***Avtal**

mellan svenska staten och Uppsala läns landstingskommun om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

## 1 §

Uppsala läns landstingskommun (ULL) övertar från staten den 1 januari 1983 huvudmannaskapet för akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) och den verksamhet som nu ankommer på kommittén för akademiska sjukhusets i Uppsala utbyggande (byggnadskommittén).

Vad nedan sägs gäller från och med den 1 januari 1983 om inte annat anges.

## 2 §

Arbetstagare, som är anställda inom den övertagna verksamheten denna dag och alltjämt är det den 31 december 1982, skall erbjudas anställning från och med den 1 januari 1983 hos ULL som vederbörande skäligen bör kunna godta. Detsamma skall gälla den som i samråd med ULL anställs efter det att detta avtal träffats.

ULL:s åtaganden enligt första stycket avser dock inte arbetstagare vars anställning enligt vad som gäller denna dag skall upphöra den 31 december 1982 eller tidigare.

Vid fördelning av framtida pensionskostnader för arbetstagare som enligt första stycket övergår till anställning hos ULL skall det regelsystem (punkt 1-8 och 10) tillämpas varom överenskommelse träffats den 6 maj 1981 mellan budgetdepartementet samt Landstingsförbundet och Svenska kommunförbundet.

*Anmärkning*

Parterna förutsätter att UAS och ULL omgäende tar upp sådant samråd som avses i första stycket. Samrådet kan avse viss tjänst eller viss grupp av tjänster.

## 3 §

För sådan arbetstagare som med stöd av gällande bestämmelser kvarstår i sin tidigare statliga tjänst vid UAS efter utgången av år 1982 men utövar tjänsten hos ULL skall gälla att ULL svarar för samtliga avlöningsförmåner och lönekostnadspålägg. ULL skall även svara för personal- och ekonomiadministrativa uppgifter samt företagshälsovård m. m. vad gäller dessa

arbetstagare i den mån sådana uppgifter inte fullgörs av statlig myndighet.

#### 4 §

Staten överlåter – med nedan angivet undantag – på ULL alla till UAS och byggnadskommittén hörande, vid övertagandet befintliga inventarier, inklusive konstverk, och annan utrustning samt driftförnödenheter för den övertagna verksamheten.

Sådan UAS tillhörig utrustning för utbildningen och forskningen vid universitetet i Uppsala (universitetet) som inte omfattas av ULL:s åtaganden enligt läkarutbildningsavtal inbegrips inte i överlåtelsen.

#### *Anmärkning*

Universitet förutsätts överta sådan utrustning som inte överläts till ULL.

#### 5 §

ULL inträder i statens rättigheter och skyldigheter enligt de avtal (motsvarande) som efter utgången av år 1982 gäller för den övertagna verksamheten.

ULL förbinder sig att inte med stöd av bestämmelsen i första stycket jämförd med § 14 i 1963 års regionsjukvårdsavtal utöka sin representation i regionsjukvårdsnämnden utan särskild överenskommelse mellan ULL och regionlandstingen.

Vad som sägs i första stycket skall inte gälla avtal som rör förhållandet mellan arbetsgivare och arbetstagare.

#### *Anmärkning*

Till följd av 1 och 5 §§ inträder ULL i statens rättigheter och skyldigheter vad gäller Folke Bernadottehemmet och byggnaderna på fastigheterna Valsätra 3:1 och 3:7.

#### 6 §

Staten förbinder sig att till ULL med tillträde den 1 januari 1983 utan vederlag för mark och byggnader överlåta den nybyggnad för patologisk verksamhet som nu uppförs och det markområde för denna byggnad som anges i avtalet den 27 april och den 5 juli 1979 mellan fortifikationsförvaltningen och byggnadskommittén.

#### 7 §

Parterna är ense om att fortsätta förhandlingarna om överlåtelse eller upplåtelse till ULL helt eller delvis av det markområde som nu disponeras av arméns kompaniofficersskola (AKS-området).

1963 års avtal mellan fortifikationsförvaltningen och UAS angående leverans av värme till de militära anläggningarna på AKS-området skall gälla till och med år 1986 om inte annat senare avtalas.

#### 8 §

Staten garanterar ULL rätt att – om inte annat senare avtalas – för mikrobiologisk verksamhet utan ersättning för kapitaltjänstkostnad till och med år 2003 utnyttja de lokaler inom byggnaden på fastigheten Kåbo 5:2 som UAS denna dag disponerar för verksamheten.

Överenskommelse om ansvaret och kostnaderna för byggnadens underhåll och drift m. m. skall träffas vid de förhandlingar som avses i 7 §. Vid dessa förhandlingar skall även behandlas det ombyggnadsförslag som för närvarande utarbetas av byggnadskommittén.

#### 9 §

Under förutsättning att permutation vid behov därav medges skall ULL från UAS och universitetet överta förvaltningen av donationsfonder i den mån de tillkommit i syfte att främja den sjukvårdande verksamheten vid UAS eller patienternas eller personalens vid UAS intressen.

#### *Anmärkning*

Universitetet förutsätts – om inte annat senare beslutas – ansvara för förvaltningen av de fonder som har till ändamål att främja forskningen eller annat vetenskapligt ändamål.

#### 10 §

ULL:s övertagande av huvudmannskapet för UAS skall inte innebära någon ändring av det samarbete mellan socialstyrelsens läkemedelsavdelning och UAS som sammanhänger med att tjänsten som professor vid avdelningens farmakoterapeutiska enhet är förenad med tjänst som överläkare vid UAS.

#### *Anmärkning*

Parterna förutsätter att socialstyrelsen, innan styrelsen avger förslag till regeringen om tillsättning av tjänsten, beträffande den sökande som styrelsen anser böra främst komma i fråga skall bereda ULL:s sjukvårdsstyrelse tillfälle att avge yttrande om den sökandes lämplighet såvitt avser den sjukvårdande verksamheten.

#### 11 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Uppsala den 8 december 1981

För svenska staten

Statens förhandlingsnämnd

Svante Englund

Ingvar Löfstrand

För Uppsala läns

landstingskommun

Gunnar Hofring

Olle Foyer

*Bilaga 2*

*Avtal om överlåtelse av fast egendom i Uppsala*

*Överlåtare* Svenska staten, företrädd av statens förhandlingsnämnd

*Mottagare* Uppsala läns landstingskommun

*Fastighet* Fjärdingen 32:1 och Kronåsen 1:23 i Uppsala

*Vederlag* Utan vederlag

1 §

Staten överlåter på Uppsala läns landstingskommun (ULL) utan vederlag fastigheterna Fjärdingen 32:1 och Kronåsen 1:23 i Uppsala (akademiska sjukhuset) med tillträde den 1 januari 1983.

Överlåtelsen sker i övrigt enligt nedan angivna bestämmelser.

2 §

ULL förklarar sig härmed godta egendomen i det skick den befinns på tillträdesdagen och avstår från alla anspråk mot staten på grund av eventuella fel eller brister i densamma.

3 §

Egendomen överlåts fri från inskrivningar för penninginteckningar och nyttjanderätter.

4 §

Staten fritas från skadestånd på grund av bristande hemul eller annat lagfartshinder.

5 §

ULL svarar för att ULL med hänsyn till gällande planer samt planbeslut som kan fattas av myndigheter får den rådighet över egendomen som förutsatts vid övertagandet.

6 §

Ledning, transformator m.m., som med vederbörligt tillstånd dragits över eller uppförts på egendomen, får behållas och nyttjas av innehavaren utan rätt för ULL till annan ersättning än den gottgörelse för skada till följd av haveri, tillsyn, underhåll, reparation, ombyggnad eller flyttning varom överenskommelse kan träffas med innehavaren.

7 §

ULL skall inte erlägga stämpelskatt.

8 §

Senast på tillträdesdagen överlämnar staten till ULL kartor, relationsritningar och andra handlingar angående egendomen, som staten förfogar över och som är av betydelse för ULL som ägare av densamma.

9 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

---

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Uppsala den 8 december 1981

För svenska staten  
Statens förhandlingsnämnd

För Uppsala läns  
landstingskommun

Svante Englund  
Ingvar Löfstrand

Gunnar Hofring  
Olle Foyer

## Bilaga 3

*Avtal om ekonomisk slutreglering m. m. i samband med ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala*

**Avtal**

mellan svenska staten och Uppsala läns landstingskommun om ekonomisk slutreglering m. m. i samband med ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

## 1 §

Till och med utgången av budgetåret 1981/82 skall – om inte annat följer av detta avtal – för samarbetet mellan staten och Uppsala läns landstingskommun (ULL) om akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) tillämpas

*dels 1954 års samarbetsavtal,*

*dels 1961 års utbyggnadsavtal.*

*dels 1968 års överenskommelse angående beräkningen av ULL:s kostnadsandel i den löpande utrustningsanskaffningen till UAS.*

Avtalen skall tillämpas med gjorda ändringar.

## 2 §

Så snart detta avtal slutligt godkänts skall till och med utgången av år 1982 utan hinder av bestämmelserna i reglementet för UAS och regleringsbrev gälla följande.

1. Beslut om godkännande, förlängning, ändring eller uppsägning av sådant avtal (motsvarande) som avses i 5 § avtalet om ändrat huvudmannaskap för UAS fattas av ULL, om inte ULL överlämnar till direktionen eller byggnadskommittén att fatta sådant beslut.
2. Beslut om anställning vid UAS och byggnadskommittén får endast avse tid längst till och med den 31 december 1982.
3. Tjänst för läkare vid UAS som blir ledig får av ULL tillsättas för tid efter utgången av år 1982 med tillämpning av kungörelsen (1970:704) om kommunala undervisningssjukhus (ändrad senast 1978:670).
4. Vid tillsättning av sådan tjänst vid universitetet i Uppsala som är eller avses bli förenad med tjänst som överläkare eller biträdande överläkare vid UAS skall 8 § kungörelsen om kommunala undervisningssjukhus tillämpas. För tjänst vid socialstyrelsens läkemedelsavdelning som är förenad med sådan läkartjänst skall 8 § kungörelsen äga motsvarande tillämpning. Såväl ULL som direktionen skall beredas tillfälle att avge yttrande som avses i 8 § tredje stycket kungörelsen.
5. Tjänst som läkare vid UAS får inrättas av direktionen efter medgivande av socialstyrelsen och ULL. Detsamma skall gälla ändring av medicinskt verksamhetsområde för sådan tjänst.

## 3 §

För tiden den 1 juli – den 31 december 1982 skall utan hinder av bestämmelserna i reglementet för UAS gälla följande.

1. ULL skall tillförsäkras ett avgörande inflytande i UAS direktion.
2. Inkomst- och utgiftsstat för UAS inklusive fastighetsförvaltningen skall fastställas av ULL. Bestämmelserna i 3 § reglementet samt i 8 och 9 §§ förordningen (1980:598) om förvaltningen av vissa civila statliga fastigheter, m.m. skall inte tillämpas. Vidare avstår staten från sådana medel avseende avskrivningar och överskott som hittills tillförts statsbudgetens inkomstsida.
3. De bestämmelser om åligganden för läkare vid UAS som gäller för budgetåret 1981/82 skall tillämpas om inte annat senare beslutas.
4. Beslut om ändring av UAS indelning i kliniker och andra sjukhusenheter fattas av ULL med iakttagande av bestämmelserna i 2 § kungörelsen om kommunala undervisningssjukhus.

## 4 §

För tiden den 1 juli – den 31 december 1982 skall vidare gälla följande.

1. Staten skall efter rekvisition betala ut ett belopp av 71,5 miljoner kronor före den 15 juli 1982.  
Om löneläget för läkare under år 1982 kommer att överstiga löneläget i november 1980, skall parterna med ledning av bilaga 1 till LUA 77 Ulleråker träffa överenskommelse om ett tilläggsbelopp.
2. Staten skall för annan utrustning som anskaffas till UAS än sådan som avses i 5 – 7 §§ betala ut statlig investeringsersättning med tillämpning av de regler om sådan ersättning som kan komma att gälla under år 1982 för utrustning som anskaffas vid kommunala undervisningssjukhus.
3. Av sådana belopp som avses i 11 § tredje stycket förordningen (1980:598) om förvaltning av vissa civila statliga fastigheter, m. m. får endast 70 procent utnyttjas.
4. ULL:s bidrag skall efter avdrag för de belopp som avses i 1 - 3 utgöra skillnaden mellan samtliga inkomster och utgifter. Bidraget skall utbetalas i den takt som fordras för att täcka medelsbehovet.

## 5 §

För tiden den 1 juli - den 31 december 1982 skall för byggnadskommitténs verksamhet gälla följande.

1. Bestämmelserna i § 6 första stycket utbyggnadsavtalet skall tillämpas om inte annat senare överenskommes.
2. För utgifterna skall i första hand disponeras eventuella behållningar vid

utgången av budgetåret 1981/82 under reservationsanslagen till byggnadsinvesteringar och till utrustning.

3. Staten skall efter rekvisition betala ut ett slutligt fastställt belopp av 18 miljoner kronor före den 15 juli 1982.
4. ULL:s bidrag skall efter avdrag för de belopp som avses i 2 och 3 utgöra skillnaden mellan samtliga inkomster och utgifter. Bidraget skall utbetalas i den takt som fordras för att täcka medelsbehovet.
5. I den mån de medel som avses i 2 och 3 inte förbrukats vid utgången av år 1982 skall behållningen utbetalas till ULL.

Det ovan överenskomna innebär bland annat en fullständig och slutlig reglering av statens andel av

*dels* kostnaderna för de byggnadsobjekt som tagits upp under 1. - 7. i den förteckning som framgår av regleringsbrev den 11 juni 1981,

*dels* kostnaderna för anskaffande av utrustning till den nybyggnad för patologisk verksamhet som nu uppförs.

*dels* sådana kostnader för byggnadskommitténs verksamhet som avses i § 6 andra stycket 1961 års utbyggnadsavtal.

#### 6 §

Utöver de medel som ställts till förfogande av staten till och med budgetåret 1981/82 och enligt 5 § ovan skall statlig investeringsersättning för projekterings- och byggnadsarbetena avseende en eventuell nybyggnad för kvinnokliniken vid UAS utgå med ett belopp av 25 miljoner kronor. Detta belopp utbetalar staten till ULL efter rekvisition när nybyggnadens byggnadsstomme färdigställts. Beloppet skall därvid räknas om i enlighet med ändringen mellan den 1 januari 1981 och den 1 januari utbetalningsåret av det s.k. uppräkningsstal som byggnadsstyrelsen tillämpar för pågående byggnadsobjekt.

Som villkor för utbetalning av den i första stycket angivna investeringsersättningen gäller att – om inte annat senare överenskommes mellan nämnden för undervisningssjukhusens utbyggande (NUU) och ULL – nybyggnaden skall uppföras i huvudsaklig överensstämmelse med upprättade huvudhandlingar efter de ändringar som framgår av en inom byggnadskommittén den 3 juli 1981 upprättad promemoria och NUU:s remissyttrande den 18 september 1981.

För kostnaderna för sådan utrustning som anskaffas i samband med ifrågakvarande nybyggnad skall statlig investeringsersättning utgå till ULL med tillämpning av reglerna i 3. investeringsöverenskommelsen nr 1 enligt 5 § 1 läkarutbildningsavtalet den 2 maj 1977 för Umeå.

#### *Anmärkning*

De ändringar som åsyftas i andra stycket utgörs dels av reduceringar enligt kommitténs promemoria den 3 juli 1981, dels en föreslagen inflyttning av byggnadens västra gavel.

Den statliga investeringsersättningen är slutligt fastställd och påverkas inte om ULL utför den lättvårdsavdelning och/eller den förbindelsebrygga som nämns i NUU:s remissyttrande.

## 7 §

För projekterings- och byggnadsarbeten för om- och tillbyggnad som avses bli påbörjad under år 1982 eller senare samt för sådan utrustning som anskaffas i samband därmed skall under år 1982 gälla följande.

1. Staten skall betala ut statlig investeringsersättning med tillämpning av de regler om sådan ersättning som kan komma att gälla för byggnadsobjekt som påbörjas vid kommunala undervisningssjukhus under år 1982.
2. ULL:s bidrag skall utgöra skillnaden mellan de verkliga utgifterna och den ersättning som utgår enligt 1. Bidraget skall utbetalas i den takt som erfordras för att täcka medelsbehovet.

## 8 §

Utöver vad som följer av 4 och 7 §§ skall de bestämmelser som kan komma att gälla under år 1982 för kommunala undervisningssjukhus i fråga om samråd med och godkännande av NUU tillämpas av ULL, direktionen och byggnadskommittén även beträffande byggnadsarbeten som avses bli påbörjade efter den 31 december 1982 och utrustning som avses bli anskaffad efter denna tidpunkt.

## 9 §

Alla inkomster och utgifter som härrör sig från UAS och byggnadskommitténs verksamhet före den 1 januari 1983 och som inte reglerats före nämnda dag skall tillkomma respektive falla på ULL.

*Anmärkning*

Bland utgifterna ingår exempelvis avlöningsförmåner inklusive kompensationsledighet och outtagna semesterdagar.

## 10 §

Avtalet den 19 december 1966 om anordnande av forskning och utbildning i geriatrik vid Kungsgårdets sjukhus i Uppsala förlängs att gälla för tiden den 1 juli - den 31 december 1982 utom i vad avser §§ 7, 8 och 10, vilka upphört att gälla. Såsom ersättning för åren 1981 och 1982 för ULL:s åtaganden enligt avtalet utbetalar staten före den 15 juni 1982 efter rekvisition ett belopp av 2.5 miljoner kronor.

## 11 §

Förhandlingarna om samarbetet från och med den 1 januari 1983 i fråga om läkarutbildning och forskning inom ULL:s sjukvårdsområde skall föras

samtidigt med förhandlingarna om sådant samarbete inom andra sjukvårdsområden. Som grund för dessa förhandlingar skall läggas en för hela ULL:s sjukvårdsområde beräknad statlig driftersättning i 1981 års kostnadsläge av 80 miljoner kronor. Detta belopp har fastställts med utgångspunkt bland annat i

*dels* de regler som enligt de mellan staten och berörda sjukvårdshuvudmän den 2 maj 1977 träffade läkarutbildningsavtalen med gjorda ändringar och tillägg gäller för år 1981.

*dels* att utbildningen inom de kliniska ämnesområdena skall svara mot ett årligt intag av cirka 110 nya studerande på läkarlinjen.

Bestämmelserna i 2 § 4. förhandlingsprotokollet den 21 november 1980 avseende förlängning av läkarutbildningsavtalen är tillämplig på det angivna driftersättningsbeloppet.

#### *Anmärkning*

1. Läkarutbildningsavtalen har med vissa ändringar och tillägg genom överenskommelser i förhandlingsprotokoll den 12 december 1978, den 6 juni 1979 och den 21 november 1980 förlängts att gälla till och med år 1981.

2. Förutom vid UAS förekommer för närvarande läkarutbildning och forskning vid enheter inom Ulleråkers och Kungsgårdets sjukhus i Uppsala.

3. I enlighet med förhandlingsprotokoll den 15 juni 1981 är en professur i allmänmedicin förenad med en tjänst som distriktsläkare vid vårdcentralen i Tierp.

4. I samband med att reglerna beträffande läkare vid kommunala undervisningssjukhus kommer att gälla även för UAS skall 65 läkartjänster omvandlas till tjänster vid universitetet i Uppsala, varav ungefär hälften som klinisk lärare och ungefär hälften som klinisk amanuens. Staten kommer därvid att för nämnda tjänster samt för timarvoderad undervisning m. m. tillföra universitetet ett belopp – räknat för helt år – av 13,5 miljoner kronor i 1981 års kostnadsläge.

#### 12 §

ULL förbinder sig att inte kräva ersättning enligt 1963 års regionsjukvårdsavtal från Västernorrlands och Jämtlands läns landstingskommuner i den mån dessa sjukvårdsområdens behov av regionsjukvård till följd av ändring av rikets indelning i sjukvårdsregioner och avtal med Västerbottens läns landstingskommun kommer att tillgodoses vid regionsjukhuset i Umeå i stället för vid UAS.

#### 13 §

Såsom övergångsbidrag med anledning av det ändrade huvudmannskapet erlägger staten till ULL ett belopp av sammanlagt 450 miljoner kronor att

utbetalas med 60 miljoner kronor för år 1983, 60 miljoner kronor för år 1984, 60 miljoner kronor för år 1985, 60 miljoner kronor för år 1986, 50 miljoner kronor för år 1987, 50 miljoner kronor för år 1988, 40 miljoner kronor för år 1989, 35 miljoner kronor för år 1990, 25 miljoner kronor för år 1991 och 10 miljoner kronor för år 1992.

Det för varje år angivna beloppet skall räknas om med hänsyn till förändringar i nettoprisindex mellan juli månad 1981 och januari månad utbetalningsåret. Utbetalningarna skall efter rekvisition ske med halva beloppet före den 15 april och halva beloppet före den 15 oktober respektive år.

#### 14 §

Som slutreglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och ULL vad avser UAS utbetalar staten till ULL efter rekvisition dels före den 15 januari 1983 ett belopp av 5 miljoner kronor, dels före den 15 juli 1983 ett belopp av 20 miljoner kronor. Sistnämnda belopp skall räknas om enligt 13 § andra stycket.

#### 15 §

I och med detta avtal

1. avstår staten från sina krav på ULL beträffande
  - 1.1 ersättning enligt 5 § andra stycket avtalet den 2 december 1975 om inrättande av ett patologiskt och ett kliniskt mikrobiologiskt centrallaboratorium vid UAS,
  - 1.2 ersättning enligt överenskommelsen den 27 oktober 1969 om bostadsrättslägenheter för personal vid UAS,
  - 1.3 ersättning – utöver vad ULL hittills utbetalt – i anledning av bestämmelserna i § 2 avtalet den 5 november 1962 angående Folke Bernadot-tehemmet i Valsätra;
2. avstår ULL från sina krav på staten beträffande investerings- och – vad gäller åren 1981 och 1982 – driftersättning i anledning av att en professur i allmänmedicin är förenad med en tjänst som distriktsläkare i Tierp;
3. sker även i övrigt – sedan ULL:s ersättningar enligt samarbetsavtalet och enligt överenskommelsen om den löpande utrustningsanskaffningen för tiden till och med budgetåret 1981/82 erlagts till staten – en fullständig och slutlig reglering av samtliga ekonomiska mellanhavanden mellan staten och ULL som grundar sig på samarbetsavtalet och utbyggnadsavtalet samt därtill anknyttande avtal och överenskommelser eller tidigare motsvarande avtal och överenskommelser.

#### 16 §

Som följd av detta avtal samt vad parterna i övrigt överenskommit denna dag skall vid utgången av år 1982 upphöra att gälla

1. avtalet den 5 november 1962 angående Folke Bernadottehemmet i Valsätra.
2. avtalet den 2 december 1975 om inrättande av ett patologiskt och ett kliniskt mikrobiologiskt centrallaboratorium vid akademiska sjukhuset i Uppsala,
3. avtalet den 5 maj 1976 om utbildning av sjukgymnaster m.m. i Uppsala,
4. överenskommelsen den 27 oktober 1969 om bostadsrättslägenheter för personal vid akademiska sjukhuset i Uppsala.

Till följd av att ULL den 1 januari 1983 övertar huvudmannaskapet för UAS upphör vid utgången av år 1982 även samtliga övriga avtal som träffats för reglering av samarbetet mellan UAS och ULL.

17 §

Detta avtal gäller under förutsättning av godkännanden som anges i 3 § protokoll, fört vid förhandlingar denna dag mellan parterna om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala.

---

Detta avtal är upprättat i två exemplar, av vilka parterna tagit var sitt.

Uppsala den 8 december 1981

För svenska staten	För Uppsala läns
Statens förhandlingsnämnd	landstingskommun
Svante Englund	Gunnar Hofring
Ingvar Löfstrand	Olle Foyer

## Bilaga 2

UTBILDNINGSDEPARTEMENTET

Utdrag  
PROTOKOLL  
vid regeringssammanträde  
1982-02-24**Föredragande:** statsrådet Wikström**Anmälan till proposition om ändrat huvudmannaskap för akademiska sjukhuset i Uppsala, m. m.****Konsekvenser för utbildning och forskning**

Statsrådet Ahrland har i det föregående föredragit förslaget att föra över huvudmannaskapet för akademiska sjukhuset i Uppsala (UAS) från staten till Uppsala läns landstingskommun (ULL) den 1 januari 1983. Hon har därvid – efter samråd med mig – behandlat även de utbildnings- och forskningsfrågor, som aktualiseras i sammanhanget.

Såsom framgår av den till propositionen fogade avtalstexten (bilaga 1.1) och av vad statsrådet Ahrland har anfört kommer UAS att behålla sin ställning som undervisningssjukhus och således även i fortsättningen stå till förfogande för utbildningen och forskningen vid universitetet i Uppsala. De principer, som gäller eller kommer att gälla för övriga kommunala undervisningssjukhus, kommer att gälla också för UAS. Driftersättningen enligt läkarutbildningsavtalen till ULL har fastställts med utgångspunkt i nuvarande omfattning av utbildning och forskning.

Huvudmannaskapet för karolinska sjukhuset (KS) ändrades den 1 januari 1982. Jag finner det lämpligt att i ett sammanhang ta upp frågan om vilka åtgärder som bör vidtas för att under budgetåret 1982/83 slå vakt om utbildnings- och forskningsverksamheten vid såväl KS som UAS vid huvudmannaskapsförändringarna.

När det gäller KS anmälde jag i prop. 1980/81:95 om ändrat huvudmannaskap för karolinska sjukhuset, m.m. (bilaga 2; UbU 1980/81:29. SoU 27, rskr 278 och 354) att karolinska institutet (KI) vid huvudmannaskapsförändringen behövde tillföras vissa resurser. Resursbehovet beräknades till 15,4 milj. kr. för helt budgetår. För budgetåret 1981/82 erfordrades halva detta belopp, fördelat på visst sätt mellan anslagsposterna för KI under de under nionde huvudtiteln anvisade reservationsanslagen Utbildning för vårdyrken och Medicinska fakulteterna.

Riksdagen hade inte något att erinra mot anslagsberäkningarna utan anvisade för budgetåret 1981/82 de anslag till Utbildning för vårdyrken och Medicinska fakulteterna, som regeringen hade föreslagit. För budgetåret

1982/83 behöver motsvarande belopp anvisas. Beloppet av 7,7 milj. kr. för ett halvt år var beräknat i 1981 års kostnadsläge. Uppräknat till 1982 års kostnadsläge blir beloppet 8 278 000 kr.

Jag beräknar således ett ytterligare medelsbehov av 8 278 000 kr. till KI, fördelat med 5 778 000 kr. under anslaget Utbildning för vårdyrken och 2 500 000 kr. under anslaget Medicinska fakulteterna.

För att universitetet i Uppsala skall kunna fullgöra sina uppgifter i fråga om läkarutbildning och medicinsk forskning behöver universitetet tillföras resurser för timarvoderad undervisning m.m. samt ca 65 tjänster som klinisk lärare och klinisk amanuens. Resursbehovet härför har beräknats till 13,5 milj. kr. i 1981 års kostnadsläge för helt budgetår. Omräknat till 1982 års kostnadsläge blir detta 14,5 milj. kr. För budgetåret 1982/83 erfordras halva detta belopp, fördelat på anslagsposterna för universitetet i Uppsala under anslaget Utbildning för vårdyrken och anslaget Medicinska fakulteterna. Jag beräknar sålunda under nämnda anslag ytterligare 5 050 000 kr. resp. 2 200 000 kr., sammanlagt 7 250 000 kr.

Universitetet i Uppsala bör även tillföras särskilda medel, som gör det möjligt att långsiktigt hävda den viktiga forskning, som bedrivs vid universitetet och som har gamla och väl utvecklade traditioner. Jag beräknar medelsbehovet för helt budgetår i fortvarighetstillstånd till 4 milj. kr. För budgetåret 1982/83 erfordras halva detta belopp dvs 2 milj. kr. Universitetet i Uppsala bör ha rätt att inom ramen för dessa särskilda medel inrätta de ytterligare tjänster som klinisk lärare eller klinisk amanuens som universitetet bedömer erforderliga. Jag förutsätter att tjänsterna som klinisk lärare förenas med läkartjänster vid UAS och att innehavarna av tjänsterna som klinisk amanuens skall ha läkaruppgifter vid sjukhuset. Jag beräknar beloppet under anslagsposten för universitetet i Uppsala under anslaget Medicinska fakulteterna. Detta anslag behöver sålunda med anledning av mina här redovisade förslag ökas med  $(2\,200\,000 + 2\,000\,000)$  4 200 000 kr.

Jag har i budgetprop. 1982 (prop. 1981/82:100, bilaga 12) vid min anmälan av anslaget Utbildning för vårdyrken (s. 412) och Medicinska fakulteterna (s. 479) hemställt att regeringen föreslår riksdagen att bl.a. för budgetåret 1982/83 anvisa ett reservationsanslag av 369 637 000 kr. till Utbildning för vårdyrken och ett reservationsanslag av 339 945 000 kr. till Medicinska fakulteterna. Med anledning av vad jag nu har anfört bör regeringen föreslå att anslagen i stället tas upp med  $(369\,637\,000 + 5\,778\,000 + 5\,050\,000)$  380 465 000 kr. under anslaget Utbildning för vårdyrken och  $(339\,945\,000 + 2\,500\,000 + 2\,200\,000 + 2\,000\,000)$  346 645 000 kr. under anslaget Medicinska fakulteterna.

Jag har i dessa frågor samrått med statsrådet Ahrlund.

Jag hemställer att regeringen föreslår riksdagen att – med ändring av i 1982 års budgetproposition föreslagna belopp –

1. till *Utbildning för vården* för budgetåret 1982/83 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 380 465 000 kr.,
2. till *Medicinska fakulteterna* för budgetåret 1982/83 under nionde huvudtiteln anvisa ett reservationsanslag av 346 645 000 kr.